

Izhaja vsaki dan

Indi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri (ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj).
 Praznične številke se prodajajo po 3 avš (6 stotink) za mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Kranju, Št. Petru, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Postojni, Dornbergu, Solkanu itd.
 Cene oglasov se računajo po vrstah (široke 73 mm, visoke 24 mm); za trgovinske in obrtne oglase po 20 stot.; za omenitnice, zabvale, poslanice, oglase denarnih zavodov po 50 stot. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst K 20, vsaka najmanjša vrsta K 2. Mali oglasi po 3 st. beseda, najmanj pa po 40 stot. — Oglase sprejema inšertni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vse leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K. — Na naročbe brez dopolne naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopljal se ne vračajo. Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom).
 Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Nastanila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.
 Poštno-branilniški račun št. 841.652.
 TELEFON šte. 1167.

Mesečna priloga: „SLOVENSKI TEHNIK“.

Češki minister dr. Pacák o volilni reformi.

Češki minister-rojak je sklical dne 14. avgusta v svojem dotedanjem bivališču, v Kutni gori, javno zborovanje, na katerem je razpravljal o politični situaciji sploh in o vprašanju volilne reforme še posebej. Uvodoma je podal — sicer samo ob sebi umevno — izjavo da je tudi kakor minister ostal isto, kar je bil popred: cilj mu je blaginja, vspevanje češkega naroda. Prosil je podpore od spodaj, ker aktiven državnik potrebuje te podpore še bolj, nego poslanec. Mi moramo imeti — je nadaljeval — poguma, da gledamo resnici v obraz, poguma moramo imeti, da govorimo resnico in da jo tudi branimo. Omenivši razna očitanja, ki se govore in pišejo na račun mladočeške stranke, je najprej vskliknil govornik: kateri človek, katera stranka, katera stvar je brez pogoška in madeža?! — ali, je nadaljeval, jednega se ne more očitati mladočeški stranki, tega namreč, da ne bi bila vsprejemala vsikdar polne odgovornosti za svoje postopanje. Zvest temu principijelnemu stališču, prevzema on sam in izključno sam vso odgovornost za svoj vstop v ministerstvo. — Saj zahtevajo blaginja in interes naroda češkega, njegova bodočnost in njegov pomen za monarhijo, da ima ta narod svoj delež na politični oblasti v državi, ki mu gre po številu, po kulturni in gospodarski potenci v državi. Ali na nekaj drugega tudi ni smeti pozabiti: da Čehi niso sami, ne v deželi, ne v državi, ne na vladi. Iz tega sledi, da ne more iti vse po naši volji. Avstrijska politika torej ne more biti enostranska, le za eno stranko, ampak mora biti rezultanta, srednja črta vseh sil. Vstopil je v kabinet, ker je uverjen, da je temu ministerstvu temeljna črta: jedraka pravica za vse! Izlasti je ministerski predsednik prešinjen od te ideje. Vstopil je v ministerstvo, ker je uverjen, da se zgrešene poti let 1899.—1906. zapuste in se ubere smer, ki izhaja iz spoznanja, da treba računati s češkim narodom in da je vsaka politika, naperjena proti češkemu narodu, le na škodo državi. Če bom pa videl, da se hoče zapustiti zopet pot upoštevanja češkega naroda, bom vedel, kaj mi je storiti. Vsikdar me bosta vodila zvestost o dolžnosti do lastnega naroda in pa vest.

Na to je govornik prešel v razmotrivanju o volilni reformi in je rekel, da dotična vprašanja niso ta-le: 1) Je-li volilna preosnova natančno odtehtana na lekarniški tehtnici, je-li matematično točno odmerjena absolutna enakost? 2) Je-li ta volilna reforma končni cilj in zaključna točka razvoja volilne pravice? 3) Pomenja-li ta volilna reforma precizno izpolnjevanje vsega tega, po čemer stremimo, je-li najvestnejša razdelitev enake pravice?

Taka volilna reforma ni bila dosegljiva dosedaj celo v narodno-jednotnih državah s splošno volilno pravico. Popolna enakost ob splošni volilni pravici ostaja le idejal.

Glavna vprašanja, na katera si mora češki narod dati odgovoriti ob sedanjih volilnih reformi, so:

1) Bo-li bodočnost boljša, nego sedanjost in preteklost? 2) Omogoči li volilna preosnova, da pridejo do večje veljave v pozitivnih razmerah realne moči, nego v sedanjih razmerah? Pride li do besede ljudstvo kakor tako? Bode li imelo češko ljudstvo v državi nasproti Nemcem in v zbornici bolj ugodno stališče, nego v sedanjih razmerah? Je-li bolj ugodno, da imajo Čehi v zbornici namesto 68 108 ljudskih zastopnikov? Je-li bolj ugodno, da imamo v zbornici namesto sedmice petino vseh poslancev?

Ne bojimo se odgovora, ker vemo, da volilna reforma ne izpade tako, kakor si želimo. Ne izpade pa tudi ne tako, kakor hočejo Nemci. Nadalje nam je znano, da volilna preosnova ne bo absolutno enaka, a da pravično izenači narodne sile. Volilna reforma sicer ne bo izraz popolne pravice, pač pa pomenja bistveno stopinjo do nje.

Zato in le zato pospešujemo volilno preosnovo in jej hočemo posvetiti svoje moči, da se uresniči.

Politika je znanost, ali umetnost, ali obojno, ki ne računa vedno s celimi številkami, ampak mora računati tudi z ulomki. Tudi najsrečnejši se morajo često zadovoljevati z le približnimi številkami, in to celo tudi v velikih urejenih državah. Tem bolj velja to za poliglotno državo z neurejenim gospodarstvom, kakoršnja je Avstrija. Le tisto javno delovanje, ki tega, kar je možno, dosegljivo in bližnje, ne žrtvuje nedosegljivemu, zasluži ime politike. Vse svoje življenje sem posvečal — je zaključil minister — pozitivni, zdravi in plodnosni politiki. Tej politiki ostajam zvest tudi v ministerski suknji, kjer je našemu mnogo izkušenemu narodu najkoristnejša in ker je ugodna tudi za državo.

Ljubljanski „Slovenec“ je izlasti ona izvajanja ministra Pacáka, ki se nanašajo na volilno reformo, priobčil mestoma z mastnimi črkami. Znak je to, da so mu zelo dobro došla. Vzroka temu ni težko uganiti. Saj je na dlani. Minister Pacák brani volilno reformo in sviri svoje rojake, naj ne zahtevajo nemožnega in nedosegljivega, marveč naj se za sedaj zadovolje s tem, kar je možno in dosegljivo. Z ozirom na sedanji vihar radi Koroške je ta obramba volilne reforme iz ust ministra Pacáka pravo „maslo“ za „Slovensko ljudsko stranko“. Saj obramba Pacákov zveni ob enem kakor obramba volilne reforme tudi za slovenske dežele, obramba „Slovenske zveze“, torej tudi nje predsednika, in na koncu konca tudi „Slovenske ljudske stranke“. Umevno je torej, da je „Slovenec“ z zadovoljstvom priobčil ta govor dra. Pacáka. Minister je govoril na adresu češkega naroda. Sedaj pa je vprašanje, da-li obstoji analogija med položajem, ki ga ustvarja volilna reforma za Čeha, in onim, ki ga ustvarja za Slovence?! In tu treba zaklicati na ves glas, da ne obstoii!

Primerjajmo le sodbo dr. Pacákov s prigovori proti volilni preosnovi glede Slovencev! „Slovenec“ je označil sicer te prigovore kakor malenkostne, smešne. Ali ljubljansko glasilo pozablja, da Čehi — tudi če imajo manjše poslancev, nego bi jim šlo — niso nikjer žrtvovali take mase Nemcem na korist, kakor jo moramo žrtvovati mi Slovenci na Koroškem! Jedro vprašanja glede Slovencev ne tiči toliko v tem, da imamo po volilni reformi večje število poslancev, kolikor v tem, da je — lahko se reče — vsa slovenska Koroška žrtvovana Nemcem! Če se že ni moglo doseči na Koroškem dveh poslancev, bi se pa bilo moralo skrbeti vsaj za to, da bi bili vsi koroški Slovenci združeni v en volilni okraj, da bi se bila s tem vsaj postavila legitimna zveza med slovenskimi volilci in njihovim zastopnikom, do katerega poslednjega bi se lahko obračali se svojimi zahtevami (narodnimi, političnimi in gospodarskimi). Ta poslanec bi bil legitimno oglašati se v imenu svojih slovenskih volilcev. Slovenski volilci z nemškimi zastopnikom pa so v nevarnosti, da postanejo narodno indiferentni, ker se morajo v svojih potrebah obračati do nemškega poslanca. Vseh 24 slovenskih poslancev ne bo moglo preprečati te škode. Čehi imajo res manjše poslancev, nego bi jim šlo, ali oni imajo volilne okraje tako urejene, da jim ne treba izgubljati toliko naroda v nemških volilnih okrajih. V tem je jedro vprašanja in nevarnost za Korošce. **A to je ravno, kar so hoteli Nemci!** Nemci niso hoteli niti volilnih okrajev narodno enotno prikriti ravno z namenom, da koroške Slovence počasi raznarode. Kar naravnost smešna je pa trditve „Slovenčeva“, da je volilna preosnova — in sicer po zašlugi dra. Šusteršiča — prinesla nam Slovincem med vsemi Slovani največ novih poslancev.

Ko še ni bilo teh zaslug dra. Šusteršiča, to je, po vladnem predlogu, so imeli

Slovenci 23 poslancev s tremi delegati. Po dr. Šusteršičevih zaslugah so dobili Slovenci enega poslanca več (ako je sploh to le dr. Šusteršičeva zasluga), zato pa so dobili Nemci dva, Italijani pa enega poslanca več, ter so primorski Slovani izgubili najmanjše enega delegata.

Dr. Šusteršič je sicer zatrdil v „Slovencu“, da so to le navidezne in ne realno-politične izgube. To zatrdilo napravlja na nas vtis, kakor da dr. Šusteršič noče (ali pa morda ne zna?) razlikovati med „navideznim“ in „realno-političnim“. Dokaz za to hočemo podati v III. članku cikla „Italijanski kompromis“.

Sklicanje avstrijskega državnega zbora.

Z Dunaja poročajo, da se državni zbor sestane že sredi meseca septembra, najbrž 17. ali 18.

Dogodki na Ogrskem.

Imenovanje tajnih svetovalcev.

Več madjarskih listov je priobčilo vest, da bodo povodom cesarjevega rojstnega dne imenovani tajni svetovalci tudi oni ministri, ki še niso imenovani, izlasti Polonyi in Justh. Iz avtentične strani se pa javlja, da ta vest ni resnična, ker dotičniki sploh niso bili ni predloženi. V obče se ni nameravalo predložiti nobenega v imenovanje. List „Az Ujság“ pa javlja, da so bila imenovanja v resnici predložena, da jih je pa cesar odbil, ker sta Polonyi in Justh svoječasno izjavila, da zamore krizo rešiti le personalna unija.

O sultanovem nasledniku.

Iz Carigrada javljajo, da se turški visoki krogi bavijo z vprašanjem o prestolonasledstvu. Zakonitega prestolonaslednika Rešid Effendija nameravajo pregovoriti, da se odreče svoje pravice in da se ga proglasi nesposobnim, sicer ga takim proglasi Šeik ul Islam. Sultan želi baje, da mu postane naslednik njegov tretji sin Burbaredin, ali to ne bi bilo možno brez revolucije v Jildizu.

Sestanek kralja Edvarda in cesarja Viljema.

Iz Kronberga poročajo, da so se povodom sestanka angleškega kralja Edvarda in nemškega cesarja Viljema, vršili na gradu Friedrichshof trije razgovori. Najprej sta se razgovarjala vladarja sama, potem sama angleški poslanik Lascelles in nemški državni tajnik Tschirsky in konečno vsi štirje skupaj.

Dogodki na Balkanu.

Protigrško gibanje v Bolgariji.

V četrtek so se v raznih mestih Bolgarske (kakor poročajo iz Sofije) vršili protigrški shodi, ki so minuli mirno. Vse hiše Grkov stražijo vojaki. V Stanimaki in Karnobadu so grške cerkve zasedli Bolgari, ne da bi prišlo do spopadov, ker so jih Grki dobrovoljno zapustili. Vlada je izdala stroge odredbe za vsebolgarski shod, ki se bo vršil jutri v Plovdivu, ker se je bati izgredov. Vzlic temu so iz Plovdiva zbežale skoraj vse grške rodbine. Vse prodajalne in zavodi, ki pripadajo Grkom, so zaprti.

V četrtek se je podal v Anhalo minister vnanjih stvari, da uredi potrebno radi pomožne akcije. Škofa Vasilija so hoteli odvesti v Burgas, toda z ozirom na sovražno vedenje prebivalstva, so ga začasno zaprli v samostan Sv. Jurja pri Anhalu. Toliko Bolgari kolikor Grki tožijo škofa, da je on glavni provzročitelj nemirov.

Razum škofa Vasilija in 5 grških svečnikov je bilo v Anhalu aretovanih 40 grških agitatorjev.

V Anhalo je prišel iz Varne grški svečenik Anton Georgikev, ki je zbral okolu sebe grške begunce. Na nekem tajnem shodu so isti baje sklenili zažgati samostan sv. Jurja, vsled česar je policija zaprla vseh.

Poročila o katastrofi v Anhalu so na grškem patrijarhatu v Carigradu provzročila

pravo konsternacijo. V četrtek sta se sestala svet lajkov in sinod na posvetovanje. Sklenila sta odposlati porti in velevlastim energično protestno noto ter zahtevati zadoščenje in vspostavljenje v prejšnje stanje. Nota je bila predložena velikemu vezirju, ki je izjavil, da nima še oficijelnih notic; obljubil je pa svojo pomoč. Enako protestno noto predložil patrijarh Joahim osebnou dekanu poslanikov,

Grške bande v Makedoniji.

Iz Carigrada poročajo, da sta nedavno zopet dve grški bandi prekorali mejo in da grška vlada ne stori ničesar z ozirom na dogodke v Bolgariji, da bi preprečila prehod grških čet v Makedonijo.

Grozne novice iz južne Afrike.

Nemški socialno-demokratski listi so po pismu nekega vojaka priobčili o grozovitostih nemških vojakov v južni Afriki nastopno: Na zadnji patrolji smo prišli do nekega studenca. Bilo je zvečer, ko smo, nas četrnajstorica z našim častnikom, razsedlali konje in smo hoteli večerjati. Nakrat smo kraj pečine, blizu studenca, opazili črne sence. Obkolili smo pečino in ujeli pet črnih žensk. Ustreliti jih nismo mogli, ker bi to slišali črnici, a teh je bilo 200, ki bi nas bili zdrobili na kosce, ako bi bili slišali naše puške. Nismo vedeli, kaj naj bi storili s temi ženskami, dokler ni rekel neki desetnik poročniku, da jih usmrtime z bajoneti. Poročnik je zapovedal, da natakemo na puške bajonete. Petero vojakov se je postavilo spredaj, petero pa zadej in tako so ženske umorili. Na ta grozen čin je vrhovno poveljstvo odgovorilo samo z besedami: „uradno ta slučaj ni znan tukaj“. Da ta prazna fraza ne more nikogar zadovoljiti, je povsem razumljivo. Ali narod želi izvedeti, da-li nemški vojaki res izvršujejo taka grozodejstva?! Število škandalov v nemških kolonijah je tako naraslo, da je dandanes pojedincu tudi najneverjetnejše skoraj verjetno. Tako postopanje je sramota za Nemčijo!

Drobne politične vesti.

„Vojaška policija“ v Trentu in v južnih mestih države. „Deutsches Volksblatt“ piše, da namerava vlada ustanoviti za Trent in druga južna mesta nekoliko zborov „oborožene policije“.

(To seveda le vsled naših prisrčnih došajev do Nemčije. Op. stavca).

Domače vesti.

Odbor pol. društva „Edinost“ bo imel danes popoldne ob 3. uri zelo važno sejo v pisarni dra. Gregorina in dra. Slavika.

G. namestnik princ Hohenlohe je prekinil svoj dopust in se je včeraj zjutraj vrnil v Trst.

Zanimivosti iz mestne plinarne. V naši mestni plinarni vladajo prav čudne kričeče razmere, tako, da je že čudno, da ljudje trpe kaj takega. Postopanje (od strani ravnateljstva) z delavci-domačini se razlikuje od postopanja z delavci-tujinci kakor neč od dneva. Obolel je n. pr. kak delavec domačin. Če kdo nabira v tem slučaju v pomoč obolelemu, oziroma rodbini umrlega, tedaj mu odkazujejo mesto za nabiranje pri vratih — na izhodu iz tovarne. Drugače se postopa z Italijani. Obolel je delavec Bertram iz bližnjega kraljevstva. Ker pa menda ni dobil pri tukajšnjih zdravnikih primernih zdravil za svojo bolezen, se je odpeljal v svojo Italijansko domovino. Dne 4. t. m. pa so njegovi tovariši-regnicoli izsilili nabiranje milodarov zanj, v tem slučaju nabiralec ni stal pri vratih ob izhodu, marveč so ga postavili pred sobo tik okna, kjer dobivajo delavci svojo zaslužno tednino, tako, da so uradniki pazili na delavce sosebno domačine; da-li je res vsak daroval v ta namen!

Dne 11. t. m. so nabirali na ravno isti način, ali sedaj za — venec umrli hčerig. ravnateljja. Prisilili so delavce, da je vsaki daroval po 40 st. Če je kateri teh siromakov dal le 20 st. so ga že

pikali s „skalonia“. Slučaj pa je nanese, da sta siromašnemu vrtnarju v teku dveh tednov umrla 2 otroka — in eden njiju menda prav istega dne kakor ravnateljeva hči! A glejte in čujte: za tega siromaka ni nikdo nič nabiral! Mari zato ne, ker je to — domačin?! In sedaj pa strnite: ne le da za vrtnarja niso nabirali, ampak poleg tega so ga še prisilili da je moral tudi on dati 40 st. za ravnateljovo hčer! Ali ni to nezasišano?!

Začetkom tega leta, so delavci mestne plinarne skupno predložili ravnateljstvu memorandum za povišanje plačil. Ravnatelj je v početku odgovarjal, da mora stvar iti v sejo, da brez delegacije ni možno rešiti! Potem pa, ko mu je obolela hčerka, se je izgovarjal, da naj potrpe malo, ker sedaj da ima rodbinske stvari. Sedaj pa, ko mu je hčerka umrla, je rekel, da pojde na dopust radi žalosti po hčeri ter da potem, ko se povrne, poskrbi za povišanje plačil. Mi umejemo in spoštujemo žalost očeta po izgubljeni hčerki. A z druge strani vendar ni opravičeno, da bi 450 delavcev moralo čakati na zadovoljenje svojim več nego opravičenim zahtevam tako dolgo, da g. ravnatelj žalost mine in da se bi mogel v veselih urah spominjati svojih delavcev... Kajti izkušnja nas uči, da se ni še noben ravnatelj v veselih urah spominjal delavca trpina!! Ob vsem svojim človeškem sočustvovanju do gospoda ravnatelja vendar ne moremo drugače, nego da mu povemo v obraz da smo že siti njegovega postopanja.

Med delavci je razširjen glas, da misli g. ravnatelj v kratkem zapustiti naš Trst radi navstalih diferenc glede bilance mestne plinarne. Govori se o velikih svotah. Radovedni smo, da-li se odslej kaj stori, oziroma, ako se bo vpoštevalo opravičene zahteve delavcev.

D. M.

Predvečer cesarjevega rojstnega dne.

Sinoči, na predvečer cesarjevega rojstnega dne so patriotična društva priredila bakljado po mestu. Bakljade so se udeležili: „Lega patriottica della gioventu triestina“ in obe veteranski društvi.

Angleške vojne ladije, ki so včeraj v jutro prisle v našo luko, se bile kaj krasno razsvetljene.

Povodom cesarjevega rojstnega dne

je danes ob 9. uri predpoludne v baziliki sv. Justa pontifikalna maša.

Angleška eskadra v Trstu.

Včeraj ob 9. in pol dopoludne je priplul v naše pristanišče del angleške srednjemorske eskadre pod poveljstvom kontreadmirala Sir H. Lambtona ter se je vsidral v pristanišču. Eskadra obstoja iz štirih križarjev prvega reda: „Leviathan“, poveljnikova ladija, 14.100 tonelat, 18 topov in 900 mož posadke; „Carnarvon“ 10.850 tonelat, 10 topov, 599 mož; „Suffolk“ 9800 tonelat, 14 topov, 670 mož; „Lancaster“ 9800 tonelat, 14 topov, 670 mož posadke. V dveh ali treh dneh dospje semkaj tudi oklopna križarka II. razreda „Diana“. Eskadra ostane v Trstu do 24. t. m.

Za povzdigo prometa tujcev. Odbor tukajšnje borze se je v svoji seji minolega četrtka bavil z vprašanjem, kako bi se v Trstu povzdignil promet tujcev. Odbor je sklenil, da se obrne do trgovinske zbornice, ki naj prične tozadevno akcijo.

Potovalno društvo Jules Verne je priredilo te dni s posebnim vlakom iz Prage izlet v Benetke. Izleta se je udeležilo kakih 300 sinov in hčera češkega naroda. Na potu v Benetke so dospeli v Trst v nedeljo zvečer in so vsi obedovali v veliki dvorani hotela Balkan. V Benetke so se odpeljali ob 11. uri zvečer s posebnim parnikom in se povrnil v Trst istim potom v sredo zjutraj. Hotel, restavracija in kavarna Balkan jih je prevzela v popolno oskrb toliko glede hrane, kolikor glede prenočišča. Za ta poslednja — v kolikor je bilo prostora v hotelu Balkan, ker je bilo, kakor navadno, mnogo drugih gostov — sta hotelirija Počkaj & Kögl poskrbela po drugih hotelih. Sploh treba naglašati, da je jedini hotel Balkan v Trstu v stanu prevzeti toliko število gostov v popolno oskrb. In sicer v popolno zadovoljnost v vsakem pogledu, kar so češki gostje glasno in opetovano zatrjali in tudi obljubljali, da bodo to naše podjetje najtopleje priporočali vsakomur. Seveda treba pripoznati da je k točnemu in zadovoljivemu poslovanju podjetja izdatno pripomogla tudi tista znana disciplina in zmisel za red, ki odlikuje češki narod vsepovsodi. V tem pogledu bi priporočali Čehe Slovencem v posebno posnemanje. A v posebno zaščeno nam je, da

smo se tudi ob tej priliki uverili, da je vodstvo podjetja „Balkan“ sedaj v povsem sposobnih in agilnih rokah.

Umrl je v četrtku v Gorici č. g. Anton Sesič, upokojeni profesor veronauka, v starosti 90 let.

Pokojni Sesič je bil v Gorici zelo znana in popularna oseba. Tudi mnogim Slovencem, ki so nekdanj obiskovali realko v Gorici, je ta originalni a ob enem dobrodušni mož gotovo v živem spominu. Blag mu spomin!

Ameriški slovenski duhovnik č. g. Alojzij Plut, župnik v Sshakepee je postal papežev prelat.

Č. g. Gregor Einspieler, doslej župnik v Podklostru, je bil 14. t. m. inštaliran prostom velikovskega kolegijatnega kapitelja in župnikom v Tinjah.

Izlet in veselica v Kobdilju. Od kolodvora smo korakali proti Kobdilju, da se tam malo odpočijemo. Čas je bil kratek in skoro smo morali na slavni prostor. Čast in hvala gre onim, ki so odličili ta prostor, kajti od nikoder ni pripuščalo solca, tako da smo bili na hladu. Nastopil je naš tržaški kapelnik H. O. Vogrič se svojimi svetoivanskimi tamburaši. Res čuditi se mora človek, kako je mogel v tako kratkem času toliko doseči, da se mora ta zbor lahko povsodi častno pokazati. Na to pa so nastopili naši, „Zarjaši“; krasen je bil zbor „Spomin na Zagreb“. Čeravno se je ta zbor nekoliko že postaral vendar ga rudi čujemo zopet in zopet. Krasni so tudi bili ženski zbori.

Da, Zarja! Nimaš zastoj takega imena, ti nam res se svojo pesmijo oznanjaš zoro boljnih dni. Bog daj, da bi vedno tako vspevala, in se vedno kazala na naših odrih, da te čujemo! Saj si ti vzdignila naš Rojan. Pevske točke „Zarje“ so se zaključile šaljivim prizorom, ki ga je g. Z. Cotič jako dobro pogodil.

Občinstvo je kar sililo vanj, ko se je pokazal na oder. Reči moremo, da je „Zarja“ lahko vesela, da ima poleg svojega lepega zbora tudi svojega tako dobrega komika. Prelepo je vspel zbor „Slovan“ ki ga je zapel možki zbor „Dom“ iz Velikega Repna.

Po dovršenem programu je začel ples. Pri vsem tem, da je vladala poletna vročina, je mladina frvela na plešišče. Društvi pa sta se podala ta čas v gostilno k Mahničju. Dobra pijača in dobra jed sta razvedrila vso družbo in veselo pevanje se je razlegalo po vrtu.

Jedino to bi priporočili g. Mahničju, da v drugič najme Slovence za postrežbo in ne ljudi, ki odgovarjajo: „Mi no parla ke laški“. Res, čutili smo se razžaljene, ko so nam na naši zemlji, na kršnem Krasu odgovarjali v tujem jeziku. Zato priporočamo g. Mahničju, da v prihodnje ne bo takega žaljenja.

Krasna zabava je bila in le prehitro je prišel čas odhoda. Na kolodvoru je pričakovalo mnogo ljudstva, da se popelje zopet v Trst.

Nekaj lepega je bilo na kolodvoru. Tu se je stiskalo naše ljudstvo, da bi prišlo do slabo prirejene blagajne. Kako so mogli za tako štacijo napraviti tako „kišto“? In kakor da se to ni dovolj, so postavili pred to kišto človeka, ki le laško psuje! Ali železniška uprava res nima tudi tacih ljudi, ki poznajo naš jezik?! Če tega ni, potem pa je dovolj žalostno, da mi Slovenci trpimo. Vlak je prisopil in marsikdo je moral počakati do zadnjega vlaka, ker ni imel še lista.

Kraj vseh teh nedostatkov pa smo vendar imela, krasen dan ter izrekamo „Zarji“ svojo toplo zahvalo. Miramarski.

Novi gorski vodniki. Ker se je „Slovensko planinsko društvo“ pripravilo, da je gorsko vodništvo v naših krajih pomanjkljivo in nedostavno osobito glede na pričakovani večji promet v naših planinah po otvoritvi nove železnice, je sklenilo izobraziti sposobne mladeniče in može za vodniški posel in jih potem priporočiti pristojnim oblastvam v pooblastitev za službo gorskih vodnikov. V to svrhu bo priredil osrednji odbor „Slov. planinskega društva“ v Ljubljani strokovne tečaje za gorske vodnike, na katerih bodo strokovnjaki teoretično in praktično poučevali in vežbali gojence v raznih, gorskim vodnikom potrebnih vedah. Prvi tak tečaj je priredil osrednji odbor „Slov. planinskega društva“ letos spomladi v Ljubljani; vdeležilo se ga je 20 gojencev. Vsi gojenci so se izkazali sposobne in spretno za vodniški posel, vsled česar so dobili izpričevala, na katerih podlagi so vložili pri pristojnih oblastvih prošnje za pooblastitev za službo gorskih vodnikov.

Od teh gojencev so bili naslednji oblastveno pooblašteni za službo gorskih vodnikov:

1. V Mojstrani: Košir Janez star., posestnik št. 12., Košir Janez ml., posestnika sin št. 12., Bertonec Valentin, čevljarški mojster št. 16., Lah Gregor, vgo. Preckin, kajzar št. 51. V Ratečah: Kuri Janez, pos. sin št. 57., Petraš Janez, pos. sin št. 57. V Bohinjski Bistrici: Rozman Val., vgo. Rožan, pos. sin št. 49., Ravnik Jože vgo. Koder krojač št. 91., Logar Lorenc vgo. Obezek, pos. sin št. 11. V Čšnjici v Bohinju: Stare Val., vgo. Močilnikar obč. sluga, Langus M., vgo. Kovačič, posestnik. V Srednjevasi v Bohinju: Germ Ant. vgo. Mežnar, pos. sin št. 65. V Kranjskigori: Žerjov Gregor, vgo. Kravenja, pos. št. 23., Žerjov Janez, vgo. Černe pos. 24. V Radovini: Zima Jože vgo. Klemenček delavec št. 21. V Begunjah (pri Radovljici): Požar Fr. vgo. Starček suknjar št. 63. Na Mlinu pri Bledu: Jan Blaž vgo. Turčič, tesar št. 2. V Lučah na Štajerskem: Pečovnik Jakob, vgo. Pečnik, pos. sin št. 41. V Stradovci pri Kamniku: Preleznik Fr., vgo. Korelnov, posestnika sin št. 7.

Zaveden Postojčan. „Notranjcu“ pišejo: Neki gospod iz Postojne se je peljal z vlakom iz Ljubljane. Poleg njega je sedel precej priletan mož, ki je štulil vedno blaženo nemščino na dan. „Kje je Adelsberg?“, je mož vprašal svojega soseda. „Jaz ne poznam Adelsberg, meni je znana samo Postojna“, je odgovoril Postojčan. „Ne veste, kje je Adelsberg, saj ste iz Adelsberga doma?“ „Jaz sem iz Postojne doma“, je zopet odgovoril Postojčan. Tudi drugi sopotniki so pritrjevali zavednemu gospodu, tako, da je bil mož naposled le prepričan, da Postojna Slovincu lepše doni na uho, nego Adelsberg.

Kalec, posestvo Miroslava Vilharja, je podedoval g. Evgen Vilhar, ki še sedaj živi v Šiški. Ta je prodal Kalec osmim posestnikom iz Bača. Ti so si razdelili posestvo, ki meri okoli 350 oralov, med seboj in sicer na prav zanimiv način. Klicali niso nikakega inženirja, marveč so vse posestvo razdelili spoznavno na 8 enakih delov in vsakemu delu dali posebno številko. Nato so šli v zagorsko loterijo in so tam vlekli številke dvakrat: prvič v namen, v katerem redu bodo vlekli onih osem števil, ki so jih dobili posamični deli posestva in potem so vlekli teh osem števil in vsak je dobil del z ono številko, ki jo je v drugo potegnil. Zadovoljni so bili vsi, kajti vsak je rekel: „Kar sem hotel, to sem dobil!“ Tako se je vadljalo za Vilharjevo last, kakor za Kristov plašč, a kupci so si prihranili par tisočakov.

Nevihita v Ljubljani. Včeraj okolu poludne je bila v Ljubljani huda nevihta s silnim nalivom. Padala je toča debela kakor orehi. Pobila je mnogo šip in razbila tudi mnogo žarnic. Vsled velikega naliva je bil tudi promet na več krajih mesta zelo oviran. Nevihta je napravila mnogo škode tudi po ljubljanski okolici.

Onim, ki se hočejo izseliti. Ministerstvo za notranje stvari je dne 7. julija izdalo razglas, da vsi oni, ki se nameravajo izseliti v Transvaal ali v Orange, morajo poslati lastnoročno pisano in istotako tudi lastnoročno podpisano prošnjo uradu za priseljence v Johannesburg. Onim, ki ne znajo ne pisati ne čitati, bo naselitev v onih krajih zaščitena.

Neki A. Gergolet iz Chiasso v Švici je, kakor zastopnik paroplovne družbe „Zino“, razposlal reklamne letake za izseljenje kmetov in rokodelcev, v katerih letakih jih vabi, naj se izselijo v Brazilijo, in sicer v deželo San Paulo, obetajoč jim tam dobrega zaslužka in prosto vožnjo do tja. Ministerstvo za notranje stvari je pa uvedlo o tem preiskavo, katere rezultat je bil, da ni res, kar letaki obljubujejo in vsled tega svari pred izseljevanjem v iste kraje, posebno pa na podlagi pogojev z družbo „Zino“.

Precejšnja tatvina. Sicer se ta tatvina ni izvršila v Trstu, ampak v Badenu pri Dunaju. Tukajšnja policija je dobila le obvestilo, da je bil v noči 3. t. m. mej 3. in 4. uro zjutraj v nekem hotelu v Badenu okraden trgovec-draguljar Moritz Phillips, doma iz Londona. Neznano tat. se je bil namreč prikradel v Phillipsovo spalnico in mu ukral več perila, obleke in dragocenih predmetov, v skupni vrednosti 12.460 kron.

Vlak povozil — junca. Iz Krepelj nam pišejo dne 16. avgusta: Včeraj, dne 15. t. m., je osebni vlak, vozeči iz Gorice zvečer,

na mostu pod Krepeljami povozil junca, last posestnika Josipa Tavčarja iz Krepelj. Junec je bil 3 in pol leta star in se ceni njegova vrednost na 300 kron. Vlak je junca popolnoma razmesaril. Nesreča se je zgodila vsled tega, ker je pastir zaspal. Daljnjo nesrečo je preprečil g. Alojzij Brundula, posestnik iz Krepelj, s tem, da je drugo živino, namenjeno na železniški tir, še pravočasno odgnal.

Neznosna vročina je vladala na praznik Velikega Šmarna v novomeški okolici. Bil je eden najvročejih dni celega leta. V četrtku je pa bila huda nevihta z gromenjem in bliskanjem.

Sleparija z oljem. Predvečerajšnjim popoldne so policijski agentje aretovali 28-l. Donata B., doma iz Bari v Italiji a stanujočega v ulici dell'Acquedotto, 26-letnega Josipa R. doma iz Rodika pri Sezani a stanujočega v ulici Giulia, oba lastnika neke zaloge vina; nadalje 27-letnega mešetarja Ernesta G., doma iz Gemone a stanujočega v ul. delle Lodole, 32-letnega mešetarja Frana H., doma s Planine, ki je prenočeval na ljudskem prenočišču v ulici Gaspere Gozzi, 39-l. kuharja Viktorja N., doma iz Vidma a stanujočega v ulici di Torre bianca, in 47-letnega krčmarja Josipa D. doma iz Izole. Vsi ti so bili aretovani radi tu opisane sleparije. Dne 25. julija t. l. je Donato B. vkupil od Agnello Di Diomizio, ki je kapetan neke barke in je doma iz Bari v Italiji, 7 sodov namiznega olja v vrednosti 1950 kron 72 stotink. Mesto denarja, je Donato B. dal prodajalcu menjico na 10 dni. Ko so jemali olje z barke, se je en sod razsul in olje se je razlilo, en sod je bil pa takoj prodan za gotov denar nekemu tukajšnjemu trgovcu. Ostalih 5 sodov so pa potom tvrdke Fratelli Uccelli poslali v Ljubljano, in sicer po naročilu Josipa D. in Josipa R. Zatem so pa šli v Ljubljano Fran. H., Viktor N. in Donato B. V Ljubljani so ti trije prodali vseh 5 sodov olja sodarju Ivanu Rugernigu (?). Ta poslednji jim je dal na račun 100 kron, a oni so mu izročili spremno pismo, s katerim bi na južni železnici dobil 5 sodov olja. A ko je šel Rogernig na postajo po olje, so mu tam povedali, da tvrdka Fratelli Uccelli zahteva, naj se ji pošlje onih 5 sodov olja nazaj, in sicer na račun Donata B., ki da je prodal vseh 5 sodov olja tvrdki Jakob Pollack v Trstu za 640 kron. Od svote je Donato B. dal tvrdki Uccelli 300 kron za železniške troške, a ostalih 340 je obdržal za-se. Na dan plačila menjice (nam. reč deseti dan po kupljenju olja) so pa ti ptički pozvali kapetana Agnello Di Diomizio in mu dali na račun 100 kron.

Ker je vsa stvar jako sumljiva, je policija aretovala in djala pod ključ vseh šest.

Koledar in vreme. Danes: Helena, cesarica; Želimir; Branislava. — Jutri: Ljudevit, škof; Zlatica. — Temperatura včeraj: ob 2. uri popoldne 25.5° Celsius. — Vreme: oblačno, deževno.

Društvene vesti in zabave.

Pevsko društvo Slovenska mladina priredi s prijaznim sodelovanjem svetoivanskega tamburaškega zbora v nedeljo, dne 19. avgusta na Frdeniču (v konsumnem društvu) pri sv. Ivanu veselico s petjem, godbo, tamburanjem, igro in plesom. Vstopnina k veselici 50 stotink; sedeži prve vrste 30 st., druge vrste 20 st. — Vstopnina k plesu za gospode 80, za dame 40 st. — Ples traja do polnoči. — Vspored, ki začne ob 5. uri popoldne, je sledeči:

1. Godba. 2. Pozdrav, govori g. Ivan Zupančič. 3. Volarič: „Kdo vstaja na dan?“ možki zbor. 4. Godba. 5. I. Ipaček: „Viktorija“ valček, udarja svetoivanski tam. zbor. 6. Godba. 7. I. Bartel: „Oj planine“, mešan zbor. 8. Godba. 9. M. Vilhar: „Lipa“ odlomek iz operete „Jamska Ivanka“, ženski zbor se spremljevanjem tamburaškega zbora. 10. Godba. 11. * * * Poje „Zvonimir“ iz Rocola. 12. Godba. 13. Laharnar „Pozdrav“ mešani zbor. 14. Godba. 15. I. Furček: „Prvi maj“, tamburaški zbor. 16. Godba. 17. I. Alešovec: „Eao uro doktor“, burka v jednom dejanju.

Svoj obisk sta izven „Zvonimira“ iz Rocola obljubila se društvi „Kolo“ iz Trsta in „Višava“ s Konkonejla.

Na obilno udeležbo uljudno vabi odbor.

Pevsko društvo „Kolo“ v Trstu naznanja vsem gg. pevcem in pevkom da bo v nedeljo ob 2. uri popoldne pevska vaja za mešan zbor. Ob enem so vabljeni tudi gg. tamburaši da pridejo v nedeljo ob 10. uri zjutraj na pogovor glede določanja dnevov za nadaljnje vaje.

Odbor „Del. podp. društva“ se tem potom najiskreneje zahvaljuje pevcem „Slo-

vanskega pevskega društva" za sodelovanje pri sv. maši povodom obletnice, kakor tudi na popoludanski veselici. Posebno zahvalo pa izreka g. pevovodju H. O. Vogriču.

Društvo "Narodni dom" v Trstu pozivlja po sklepu društva. odbora vse one gospode, ki so se svoječasnno lastnoročno podpisali, da pristope, bodisi kakor društveniki, bodi kakor deležniki društva "Narodni dom" in ki doslej niso še ničesa plačali, da nemudoma dopošljejo svoje doneske, kajti drugače bo odbor primoran jih poiskati sodnjiskim potom. Doneski se vsprejemajo vsaki dan od 11.—12. predp. v društveni pisarni v ul. Geppa 21.

Da se dotičnim gospodom olajša vplačevanje obetanih prispevkov, vsprejemalo se bode udnino tudi na obroke in dovoljuje se tudi onim gospodom, ki še niso popolnoma izplačali svojih deležev, da to store v teku tega leta, kajti po tem roku zapadejo izplačani obroki nepreklicno v korist društvu v smislu društvenih pravil. Ob tej priliki se v drugič naznanja, da se do konca tega leta izplačujejo obresti za leto 1905. od popolnoma izplačanih deležev.

Nova podružnica slovenskega planinskega društva se je ustanovila v Pazinu in se imenuje "Istarsko planinsko društvo", podružnica "Slovenskega planinskega društva" v Ljubljani. Tozadevna pravila je c. kr. namestništvo v Trstu že odobrilo, z razpisom dne 3. avgusta 1906., št. 1235.

Veliko narodno slavje v Tolminu dne 8. sept. t. l. Nadalje so se priglasila nastopna društva:

- 21. Čitalnica v Solkanu po deputaciji.
- 22. Pev. in bralno društvo "Prešeren" v St. Petru pri Gorici. Poje Hajdrihov "Na boj".
- 23. Bralno in pev. društvo v Brjrah korporativno s zastavo.
- 24. Akademično ferijalno društvo "Adrija" v Gorici po deputaciji.
- 25. "Slov. pev. društvo" v Trstu po deputaciji.
- 26. Pev. in bralno društvo "Naš Prapor" v Pevni pri Gorici korporativno. Nastopi z mešanim zborom "Pobratimija".
- 27. Slov. pev. in bralno "Triglav" v Radovljici po deputaciji.
- 28. Nar. Čitalnica v Bovcu korporativno. Poje "Poputnica".
- 29. Čitalnica na Grahovem tovolno gasilno društvo.
- 31. Pev. in bralno Gorici po deputaciji.
- društvo v Cerknem

Tolmin 16. avgusta 1906.

Ustanovni občni zbor "Žalskega Sokola". Jutri se bo vršil v Žalcu ustanovni občni zbor "Žalskega Sokola". Pripravljali odbor pozivlja na ta zbor z besedami: Po triletnem pripravljalnem delu stopa Žalski odsek "Celjskega Sokola" pred Vas kakor sad resnega dela; dovolj močnega se čuti da stopi kakor vreden sodelavec v vrste bratskih sokolskih društev. Vabimo Vas na naš ustanovni občni zbor — vsak naj pripomore po svojih močeh, da se bo "Žalski Sokol", ki ga ustanovimo, krepko razvijal, da bo stal trdno ko skala, neomahljivo kljuoval vsem viharjem nasprotnih navalov. "Žalski Sokol" naj bo ponos vseh zavednih Žalčanov in okoličanov!

Darovi.

Nikolajevemu zavodu so doposlali v mesecu juliju sledeči gg.: sl. trgovsko-obrtna zadruga v Gorici 100 K, sl. županstvo Podgora pri Gorici 50 K, sl. moška Marijina družba v Trstu 50 K, prebitek igre v zavodu 32 K, županstvo Kastav 15 K, županstvo Lokve 10 K, Kersten 5 K, Alojzija Štoka 5 K, Franja Batič 2 K, Dolinar 1 K, Vrbka Lanišče 2 K, Amalija Mesiček 4 K, Marija Schneider 3 K, N. N. 40 stotink.

Zapuščena dekleta vedo ceniti to prepotrebno zavetišče in hvaležno se sponinjajo svojih dobrotnikov v molitvi. Zato pa: kedor ima človekoljubno in usmiljeno srce, naj se sponinja zavoda sv. Nikolaja!

Za vse gori omenjene darove izreka preščno zahvalo vsem odbor.

Za družbo sv. Cirila in Metodija darovala sta g. Vasiljevič in Gojkovič 20 K. Denar se nahaja pri upravnistvu "Edinosti".

Gospodarstvo.

Letina na Bolgarskem

je letos izredno dobra. Kmetje se ne spominjajo še tako dobre letine.

Srbski izvoz.

Kakor javljajo iz Belegagrada, se razvija srbski izvoz preko Soluna najpovoljnejše. Trenutna srbskih sli je že pod najugodnejšimi pogoji razprodana.

Razne vesti.

*** Obsojena defraudanta.** Iz Budimpešte poročajo: Reška defraudanta Bartoli in Szanto sta bila obsojena: prvi na tri leta, drugi na dve leti in pol ječe.

*** Vodna sila Perua.** Peruanska vlada namerava izrabiti vodno silo te dežele. Inženir Guarini priporoča za to jezero Titikaka, ki leži 3850 metrov nad morjem, pokriva površino 8354 kvadr. kilometrov in ima vode za 5 milijard 84 milijonov hektolitrov, kar daje potencialno energijo 28 milijonov konjskih sil. Po načrtu bi se imel skozi rob And, visok 250 metrov, napraviti tunel in dobivati na sekundo 100 kubičnih metrov vode, ki bi dala silo za rudarstvo, metalurgijo in druge grane ter tudi za industrijo ob obali. Stroški bi znašali okolu 40 milijonov pezeta.

*** Superlativi Kalifornije.** Neki ameriški list opisuje bogastvo Kalifornije nastopno: Kalifornija ima največ in najrodovitnejše doline v Združenih državah, ima največje kanale za namakanje, najvinorodnejša je izmed vseh držav, ima največja drevesa na svetu, kajti najvišje drevo je visoko 365 čevljev, največeleje meri v premeru 36, v obsegu pa 109 čevljev; največja trta je stara 67 let in pokriva 10.000 kvadratnih čevljev. Nadalje ima Kalifornija najdebelejo sladorno repo v Združenih državah, katere se na leto pridelava za 110 milijonov dolarjev, in dežela ima največ limonov in pomaranč.

*** Ponesrečene ladje meseca junija 1906.** Iz mesečne statistike nesreč na morju, ki jo je pravkar priobčil "Bureau Veritas", je posneti, da je meseca junija ponesrečilo na morju 32 jadrenic in 21 parnikov. Od jadrenic so bile 4 ameriške, 9 je bilo angležkih, 1 čilska, 2 danski, 9 francoskih, 1 nemška, 4 norveške, 1 švedska. Parniki 4 ameriški, 1 belgijski, 10 angležkih, 1 francoski, 2 nemška, 1 japonski, 1 norveški, 1 portugalski.

Brzobjavne vesti.

Velik potres v Valparaisu.

NEW-YORK 17. Kabelska poročila javljajo, da je bil v Valparaisu (Čile) potres. Mnogo oseb je bilo ubitih oziroma ranjenih. Vsa poslopja so poškodovana. V vseh delih mesta razsaja požar. Kabelske zveze v južnoafriške postaje so razdejane, odprte so le preko Lizbone.

(Valparaiso je drugo veliko mesto republike Čile in najznameniteje trgovinsko in obmorsko mesto na zapadni obali južne Amerike s približno 200.000 prebivalcev. Op. ured.)

Pomiloščeni kaznjenci.

DUNAJ 17. Cesar je pomilostil 47 kaznjencev; od teh v kaznilnici v Kopru 4, v Gradski 2.

Potres.

DUNAJ 17. Tukajšnja opazovalnica potresa je danes zabeležila oddaljeni potres. Začetek ob 1. uri 23 minut zjutraj, konec okolu 6. ure zjutraj.

Štrajk mlinarjev.

BUDIMPEŠTA 17. Deputacija štrajkoječih mlinarskih delavcev je prišla danes k višemu mestnemu glavarju ter ga je prosila, naj v interesu mira posreduje. V imenu mlinarjev je prišel k višemu mestnemu glavarju tajnik Fekete. Prišlo je do sporazuma. Jutri pojdejo delavci na delo.

V stvari odstopa pruskega poljedelškega ministra.

BEROLIN 17. "Lokal-Anzeiger" je z ozirom na poročila raznih listov, češ, da je cesar Viljem pozval Podbielskega, ministra za poljedelstvo, naj odstopi, od istega pooblaščen izjaviti, da mu ni doslej o takem pozivu cesarja kaj znano, niti da je podal demisijo.

† Škof Ignacij Senestrey.

REZNO 17. Včeraj popoldne je umrl tukajšnji škof, dr. Ignacij Senestrey v starosti 88 let.

Protigrške demonstracije v Bolgariji.

SOFIJA 17. Vsebolgarskega shoda v Plovdivu se udeležita tudi minister notranjih stvari Petrov in Boris Sarafov. Sodi se, da bo njih navzočnost pomirovalno uplivala na zborovalce.

Glasom poročil iz Anhiala, je pogorelo 900 hiš.

CARIGRAD 17. Porta je glede dogodkov v Anhialu odposlala svojim poslanikom za velevlasti dolgo okrožnico, pisano v jako ostrem tonu. V okrožnici protestira energično proti barbariskim činom bolgarskih band in nižega ljudstva ter izjavlja, da ne bo mogla ostati več indiferentna in trpeti takih nasilstev.

CARIGRAD 17. Vsled korakov ekumenskega patrijarhata je ukazal turški minister notranjih stvari vsem obmejnim oblastnjam, naj vsprejmejo grške begunce iz Bolgarije ter jim pomagajo.

CARIGRAD 17. Ekumenski patrijarh je izročil danes poslanikom velevlasti napovedano protestno noto proti dogodkom v Anhialu.

Francija in Vatikan.

PARIZ 17. Minister za bogočastje, Briand, se je v nekem razgovoru s svojimi političnimi prijatelji izjavil o položaju, ustvarjenem vsled novega zakona o ločitvi. Prerano je kaj započeti, preden se dobro ne zna za namen papežev. Enciklika je tako malo jasna, da se zamore v njej čitati, toliko da prepoveduje kolikor tudi da trpi ustanovljenja bogočastnih združenj. Ni res, da je francoska vlada pripravljena stopiti s papežem v pogajanja, ki merijo na spremembo zakona o ločitvi. Zakon se uveljavi, kakor je. Vlada je predvidela upor proti zakonu o ločitvi ter je izdala vse potrebne odredbe. V poslednjem pogledu se ni hotel minister za bogočastje natančneje izraziti, vendar je dostavil, da bodo nekatere teh odredb morda mnoge popolnoma presenetele.

Kancelar Bülow.

WILHELMSHOEHE 17. Cesar Viljem je imel danes predpoludne razgovor s kancelarjem knezom Bülovom, ki je dospel danes semkaj.

Torpedovka poškodovana.

TOULON 17. Torpedovka "Cyclone" je bila pri rtu St. Martin močno poškodovana.

Zlata maša kardinala Katschthalerja.

SOLNOGRAD 17. Nadvojvoda Evgen je osebno čestital Kardinalu knez nadškofu dr. Katschthalerju povodom njegove zlate maše. Dospelo so tudi čestitke mnogih členov cesarske hiše, cerkvenih knezov, členov visokega plemstva in visokih državnih dostojanstvenikov.

Kitajska.

LONDON 17. Glasom nekega poročila lista "Morning Post" iz Šangaja namerava generalni guverner Juan-Si-Kai v pokrajini Pečili uesti za poskušnjo ustavno vlado.

Glede volitve za predsedništvo v Severni Ameriki.

DANVILLE (Illinois) 17. Konferenca republikanske stranke kongresa v volilnem okrožju Illinois je soglasno odobrila kandidaturu sedanjega predsednika poslanske zbornice, Josipa Cannona, za predsedništvo Združenih držav.

Spremembe v angleški armadi.

LONDON 17. Glasom nekega poročila "Standarda" so v zvezi z že objavljenim znižanjem vojnega proračuna določene še druge zelo važne spremembe v armadi. Letošnje jensenske vaje bodo zelo omejene. Opusti se tudi več vojaških učilišč.

Rusija.

PETROGRAD 17. (Petrogr. brz. agent.) Poročilo "Ruske korespondence", češ, da je minister notranjih stvari izdal okrožnico, ki prepoveduje vsprejem Židov v občinske urade, je popolnoma neosnovano. Taka okrožnica ni bila izdana in tudi ni mogla biti izdana.

VARŠAVA 17. V predmestju Wolowa je danes eksplodirala petarda pred procesijo romarjev, ki so se vračali iz Rokitna. Neki vojaški oddelek, ki je ravno marsiral mimo, je na romarje streljal, vsled česar je bilo ranjenih 10 oseb.

KOSTROMA 17. Sinoči je 10 verst od Kostrome napadla četa mladih kmetov več letovišč. Dočim se je več posestnikov takih stanovanj odkupilo z denarjem, so kmetje opustošili stanovanje enega letoviščarjev, ki ni hotel tega storiti, ter zlostavili njegovo soprogo.

FRANKOBROD 17. "Frankfurter Zeitung" poroča iz Odese: Na tukajšnjem kolo-dvoru je včeraj sedem anarhistov napadlo železniškega komisarja ter mu ugrabilo 5500 rubljev. Na to so zbežali ter so vrgli bombo med policijste, ki so jih zasledovali. Eden policijstov je bil ubit, neki drugi pa težko ranjen. Posrečilo se je pa aretovati tri anarhiste.

PETROGRAD 17. Na postaji Katarine železnice je neki kozak zabol sprevodnika, ki ga ni hotel pustiti v voz prvega razreda.

Nemiri na Kavkazu trajajo dalje.

HELSINGFORS 17. (Petrogr. brz. agent.) V minoli noči so policija in carinski uradniki zaplenili dvajset verst od Nikolaistada na morskimi obali 180 pušk in 24.000 patron.

PETROGRAD 17. (Petrogr. brz. agent.) Ministerstvo notranjih stvari je prejelo poročilo, da je predpoludne blizo Petrograda na Varšavski železnici skočil skozi okno vlaka, prihajajočega iz Varšave, bančni ropar Bjelencov, ki ga je Švicarska izročila Rusiji. Orožnik je skočil za njim. Vzlic temu, da je bil Bjelencov težko ranjen, se mu je posre-

čilo ubežati v bližnji gozd. Vojaki in kmetje preiskujejo gozd.

Trgovina.

Borzna poročila dne 17. avgusta.
Tržaška borza.
Napoleoni K 19.07—19.10, angleške lire K — do —, London kratak termin K 240.—240.25
Francija K 95.30—95.50, Italija K 95.25—95.45
italijanski bankovci K —, Nemčija K 117.30—117.45, nemški bankovci K —
avstrijska ednotna renta K 99.40—99.70, ogrska krona K 94.65—95.95, italijanska renta K —, kreditne akcije K 670.—672.—, državne železnice K 671.—673.—, Lombardi K 161.—163.—, Lloydove akcije K 749.—745.—
Srečke Tisa K 831.75—335.75, Kredita K 496.— do 493.—, Bodenredit 1830 K 302.—310.—, Bodenredit 1889 K 302.—310.—, Turško K 163.00 do 16.00 Srbske — do —

Dunajska borza ob 2. pop.

Državni dolg v papirju	100.25	100.—
srebro	100.25	100.15
Avstrijska renta v zlatu	117.45	117.35
v kroznah	99.80	99.45
Avstr. investicijska renta 3 1/2%	89.55	89.—
Ogrska renta v zlatu 4 1/2%	112.85	112.60
kronah 4%	94.80	94.75
3 1/2%	84.80	84.80
Akcije nacionalne banke	1770.—	1771.—
Kreditne akcije	671.—	671.—
London, 10 Lst.	240.07 1/2	239.92 1/2
100 državnih mark	117.25	117.30
20 mark	23.45	23.46
20 frankov	19.07	19.07
100 ital. lir	95.3	95.35
Cesarski čekin	11.31	11.31

Pariška in londonska borza.

Pariz: (Sklep.) — Francoska renta 97.77, italijanska renta 102.40, španski exterior 96.42, akcije otomanske banke 648.—, Menjice na London 251.75.

Pariz: (Sklep) Avstrijske državne železnice 716.—, Lombardi 163.—, unificirana turška renta 97.45, avstrijska zlata renta —, ogrska 4% zlata renta 94.80, Landerbank 475.—, turške srečke 146.25, pariška banka 15.42, italijanske meridijske akcije 8.23, akcije Rio Tinto 17.19, Trdaa

London: (Sklep) Konsolidiran dolg 88.—, srebro 30 3/4, Lombardi 7.—, španska renta 95 1/2, italijanska renta 101 1/4, ržni diskont 3 1/4, menjice na Dunaju 24.34, Stalna.

Tržna poročila 17. avgusta.

Budimpešta. Pšenica za okt. K 14.62 do K 14.64, rž za okt. K 12.30 do 12.32, oves za okt. od K 12.82 do 12.84, koruza za avgust 12.24 do 12.26

Pšenica: ponudbe in povpraševani dobro, tendenca mrtva. — Prodaja: 25.000 met. stot. za nekoliko stotnik nižje, druga žita mirneje. — Vreme: nestanovitno.

Hamburg. (Sklep pop.) Kava Santos good average za september 39 1/2, za december 39 1/2, za marec 40.—, za maj 40 1/2. Stalno. — Kava Rio navadna loco 40—42 nava. tna r. e. i. u. a 43—44 nava. tna dobra 45—46.

Hamburg. (Sklep.) — Sladkor za avgust 18.20, za september 17.90, za oktober 17.75, za november 17.60, za dec. 17.65, za januar 17.70. — Mirno. — Vreme: oblačno.

New-York. (Otvorjenje) Kava Rio za bodoče dobave. Stalno, za 5 do 10 stotnik nižje. — Prodaja: 4000 vrec.

Havre. (Sklep) Kava Santos good average za tekoči mesec 48.50, za sept. 48.75.

London. Sladkor iz repe surov, 4 9/16, Šh. Trdno.

Pariz. Rž za tekoči mesec 16.—, za sept. 16.—, za dec. 16.15, za nov.-februar 16.50 (mirno). — Pšenica za tekoči mesec 13.15, za sept. 22.65, za sept.-dec. 22.70, za november-februar 22.80 (trdno). — Moka za tekoči mesec 32.25, za sept. 32.65, za sept.-dec. 30.30, za november-februar 29.75 (trdno). — Repično olje za tekoči mesec 65 1/2, za sept. 64 1/2, za sept.-dec. 66 1/2, za januar-april 65 1/2 (stalno). — Spirit za tekoči mesec 46 1/2, za sept. 45.—, za september-dec. 41.—, za januar-april 40.— (stalno). — Sladkor surov 83 1/2 uo nov 22 1/2—23.— (stalno). bel za tekoči mesec 25 1/2, za sept. 25 1/2, za okt. januar 27 1/2, za januar-april 27 1/2 (mlačno), rafiniran 57.—57.50 Vreme: lepo.

Sprejemajo se vsakovrstna dela in po posebnih načrtih.

— Dinstrovan cenik brezplačno in franco —

Tovarna pohištva

RAFAEL ITALIA

Velikansko skladišče in razstava pohištva in tapetarij

— TRST —

ulica Malcañon števil 1

pe zelo nizkih cenah.

Zaloga tu- in inozemskih vin, spirita in likerjev in razprodaja na debelo in drobno

TRST. — JAKOB PERHAUC — TRST.

Via dell'Acque števil 6. (nasproti Kafe Centrala)

Velik izbor francoskega šampanca, peničih dezertnih italijanskih in avstro-ogrskih vin Bordeaux, Bucgunder, renskih vin, Mosella in Chianti. — Rum, konjak, razna žganja ter posebni pristai tropinovec, slivovec in brinjavec. — Izdelki l. vrste, danih i dotičnih krajev. Vsaka naročila e takoj izvrši. Razpošilja se po povzetju. — Ceniki na zahtevu in franco. — Razprodaja od pol li ra naprej.

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tessa števil 52. A (lastna hiša)

ZALOGA:

PIAZZA ROSARIO (šolske poslopje).

Oane, da se ni bati nobene konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela in po posebnih načrtih.

Dinstrovan cenik brezplačno in franco

MALI OGLASI.
 Mali oglasi računajo se po 3 stot. besedo; mastnotiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina 40 stotink. Plača se takoj.

Kdo izven Trsta pisмено naroči kak „MALI OGLAS“, naj pošlje denar v naprej, ker drugače ne bo njegov oglaš objavljen, če ni cesa poznana Upravni lista.
 Tarifa je nastojena na čelu „MALI OGLASOV“ in vsako kake preracun, koliko mu je plačati a tom, da prošnje besede Oglase treba nasloviti na „INSERATNI ODEDEK“ „Edinosti“.
 Na vprašanja petom pisem bo dajal „INSERATNI ODEDEK“ informacije edino le, če bo pisnu priložena znamka za odgovor

Sestnajstletna gospodična poštene rodbine, lepe zunanosti, govori slovensko, nemško in italijunsko, išče službo v kakih trafikah, mekarni, prodajalni itd. — Ponudbe pod „16-letna“ na „Inseratni odedek Edinosti“ 950

Ugodna prilika Na prodaj je hiša z malim posevom, sestojča iz 4 prostorov in 3 kosov zemljišča v Hruševju blizu Postojne za ceno 2200 kron. Podrobnosti pri lastniku F. Vertovcu, trgovina jestvin, ulica Caserma 14, Trst. 895

V teku tega tedna prodajo se 20 metrov lina eale, ogednice (vetrine) za prodajalnic, tudi posamezno; v dobrem stanu, visokost na 300. Ugodna prilika. — Trst, ulica S. S. Martiri 19. Bart. Bidoli. 900

Urar Giov. Pliska, Corso št. 13, izvrši vsakršno popravo kakoršne si bode ure. Cene nizke. Prodaja vsakovrstne ure. (262)

Veletrgovina Luigi Trevisan, Trst razpošilja kavo, riž, olje

Kislo zelje repa s Kranjske, je v vseh letnih dobah v zalogi Josipa Poličič, ulica Sorgente 7, telefon 1465. (27)

Novi modni salon (Corso št. 13, l. n.) Zaloga klobukov za vsake. Parizki in dunajski uzo.ci, po najzmernejih cenah. 455

Gostilna „Stadt Laibach“ (ulica Giulia št. 15) Toči vino istrsko, vipavsko, furlansko in triško. Ivrstna kuhinja. Priporoča se slav. občinstvu J. Kante. (295)

Prva slovenska zaloga in tovarna pohištva ANDREJ JUG — Trst, ulica sv. Lucije št. 18 (za občinskim sodiščem). Cene brez konkurence. — Svoji k svojim!

Mali dvorec v Škorklji je na prodaj. Dvorec ima v prtiličju: 1 sobo, kuhinjo, rušnico; v I. nadstropju: 2 sobi in kuhinja; v II. nadstr. tudi 2 sobi in kuhinja, vse urejeno na novo, elegantno. Okoli dvorca je zemljišče (vrt z vodnjakom). Radi preselitve se dvorec prodaja za nizko ceno. 550

Mala družina obstojča iz treh oseb, išče malo stanovanje z vrtom, vodo, sko mogoče plin v ulicah Fabio Severo, Romagnna, Commerciale, ali v Škorklji blizu mesta. Podpisala bi se pogodba za več let in vzel bi se tudi stanovanja v podnajem. Ponudbe, pismene ali ustmene prejme „Inseratni odedek Edinosti“ pod „Mala družina“. 888

Kdor ima na prodaj dvorec, pripraven za stanovanje treh rodbin, oziroma s 3 stanovanji, ne velikimi, z vrtom, vodo, po možnosti plinom, naj pismeno obvesti o podrobnostih pod „DVOREC 77“, oziroma naj pride osebnv v „Inseratni odedek Edinosti“. — Prednost imajo dvorci v Kolonji, sv. Ivanu, v bližini ulice Giulia, Boschetto, Rosetti. 999

Gostilna „Alle tre Corone“ ulica Giotto št. 11 išče kondukterja. Zahteva se kavicjo. Oglasiti se je do 30. septembra. 887

Molasina dva kilograma z ravno toliko ovsa prihranila 600 kron na vagonu onemu ki dobro krmi konje. Skladišče: v Trstu, ulica San Francesco 9 pri tvrdki D'Elia; na Opčinah pri Antonu Ražem. 888

V dekliškem domu v Gorici se vsprejmejo na stanovanje učence, ki obiskujejo razne šole. Prilika za učenje raznih tujih jezikov, godbe in ročnih del. Dobro nadzorstvo ob nizki ceni, dobra hrana, lepo prostorno stanovanje. Natančnejši podatki pri gospej Mariji Draschler — Gorica, ulica Trigemina 12 (893)

Hišica (soba in kuhinja) je na prodaj na Opčinah na cesti kraj Tramvaja. Kdor hoče lahko kupi tudi zemljišče kraj hiše. Cena 3000 K. Naslov pove „Inseratni odedek Edinosti“. 1000

Služkinje dve išče „HOTEL BALKAN“ 901

Maslo surovo in kuhano z Alp. Za naročbe se je obrniti ulica Vincenzo Bellini št. 13. Ivan Suban. 858

Malo stanovanje v bližini Glavne Pošte iščem. Ponudbe na „Inseratni urad Edinosti“ pod Versalović. (750)

Ivan Nasutti TRST (ulica Nuova št. 14) Palača Salemi Trgovina s kuhinjsko opremo z emailiranega in litega železa glaziranih posod in steklenine.

Pekarna in slašičarna Mikuš trg S. Francesco d'Assisi št. 7

Prodaja moko I. vrste, slašiče in biskote najfinije vrste. Trikrat na dan sveži kruh.

Zaloga pijac: finih vin za desert, dalmatinskih in istrskih vin. Pivo v steklenicah.

Cene zmerne. — Razpošiljanje tudi na dom.

Podpisani sem v ulici Lazaretto vecchia št. 19 (na voglu ulice san Giorgio) otvori

ZALOGO VINA

za domačo rabo, pridelek iz svojih vinogradov v Bolu (otok Brač) in ga prodajam v sodčkih in steklenicah. Za nam kraj. Vam zagotavlja da je kakovost najboljša. Da zameram cenjenim občemal in jancu ti za pristno vino, sem sklenil, da ga dobim v originalnih sodčkih naravnost iz svojih kleti v Bolu in da ga tako razpošiljam tudi na stanovanja.

Za krčmarje in gostilničarje primerne cene. V nadi, da me pošlitate z Vašo naročbo beležim se najzeloje

IVAN CVITANIĆ.

Podpisani priporoča sl. občinstvu svojo
zalogo dalmatinskega vina
 nahajajočo se
 v ulici Torre bianca št. 45
 in gostilne
 ul. Romagna št. 4 in ul. Giulia št. 71
 v katerih toči dalmatinska vina najbolje vrste
Ante Dvornik
 trgovec z vinom.

DROGERIJA Josip Zigon ul. Caserma 8

Izbor drog, barv, šopičev, pokosti parfumov, šm. mila. — Zaloga mineralne vode, voska za parkete, na mrzlo pripravljenege sirupa tamarindo, malinoveca itd. itd.

FILIP IVANIŠEVIĆ
 zaloga dalmatinskega vina
 lastni pridelek v Jesenicah pri Omišu
 v ulici Torre bianca 11 (Telefon 1405)
 v kateri prodaja na malo in veliko. — Nadalje priporoča slav. občinstvu svoje gostilne „All'Adria“ ulica Nuova št. 11 in „Al fratell dalmati.“ ulica Zudeeche št. 8 v katerih toči svoja vina I. vrste

Svoji k svojim! Svoji k svojim!
 Opozarjamo vsakega varčnega rodoljuba, da edina hrvatska zavarovalna zadruga
„Croatia“
 stoječa pod pokroviteljstvom slob. in kralj. mesta Zagreb sprejemlje vsako vrsto nepremičnin (hiše, gospodarska poslopja, tovarne) ter premičnin (kakor pohištvo, gospodarsko orodje, stroje, živino, žito, slamo, seno, blago v skladiščih ali na prostem itd.) v zavarovanje proti ognju in strelji po najnižjih cenah in z najboljšim jamstvom. Dolžnost vsakega Slovana je zavarovati se pri domačem zavodu — že da ne gre denar v tujino. Vsa zavarovanja sprejema ter daja vsa pojasnila.
Podružnica zavarovalne zadruge „Croatia“ - Trst
 CORSO št. 1
 Zastopniki za vsako mesto, trge in večje vasi (Primorske, Kranjske, Koroške in Štajerske) se sprejemajo pod ugodnimi pogoji.

Podjetje za prevažanje pohištva.
 Prevažam stanovanja z garancijo, cene najugodnejše.
EDOARDO VASCOTTO
 ulica Caserma št. 10 na oglu ulice Valdirivo

Authorised School of Languages
 uč moderne živeče jezike od profesorjev dotičnega materinega jezika. Trgovinska korespondenca. Kombinirana metoda. Brezplačna pojasnila daja autorizovana šola za učenje jezikov za odrasčene in otroke v Trstu, ulica Nuova št. 11, II. nadstr.

Pristno, garantirano, čisto, toskansko
Lucca olje iz oljk in vino Chianti
 tvrdke GIUSEPPE FERRANTE v Florenci
 razpošilja zastopnik
Aleksander Gazulli, ul. Stadion 14, Trst

P. T.
 Naznanja se častitim odjemalcem in P. T. občinstvu, da zaloga obleke ulica Arcata št. 1 odpre
Novo tržaško krojačnico
 (Nuova Sartoria Triestina)
 za izvršitev naročene obleke po meri v ulici Torrente št. 40, I. nadstropje, pod ravnateljstvom občeznane krojaškega mojstra gos. O. MARCOLINI. — Toliko zaloga, kakor tudi krojačnica bodo preskrbljene v veliki meri z domačimi in inozemskimi izdelki. — Zaloga ima pripravljenih na izbero veliko število oblek, toliko za moške, kolikor za otroke, po najnižjih in konkurenčnih cenah.
VIKTOR PISKUR.

Tržaška posojilnica in hranilnica
 registrovana zadruga z omejenim poročtvom.
 Piazza Caserma št. 2, I. n. — TRST — V lastni hiši. Telefon št. 932.
 Vhod po glavnih stopnicah.
 Hranilne vloge sprejema od vsakega, če tudi ni od zadruge in jih obrestuje po 4%. Rentni davek od hranilnih vlog plačuje navod sam. Vloga se lahko po 1 krono. Posojila daje samo združnikom in sicer na uknjižbo po 5%, na mesijce po 6%, na zaslave po 5 1/2%.
 Uradne ure: od 9.—12 dopoldne in od 3.—4. popoldne.
 Izplačuje vsaki dan ob uradnih urah. — Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt.
 Ima najmodernejše urejene varnostne celice na shrambo vrednostnih papirjev, listin itd.
 Pošne hranilnični račun 816.004.

Nova prodajalnica klobukov
David Osmo
 v ulici Barriera vecchia št. 5.
 Velik izbor klobukov, lastne delavnice, raznovrstnih kap za moške in ženske.
 Brez konkurenčne cene.

Tovarna cementnih plošč
ARISTIDE GUALCO
 TRST, ulica S. Servolo 2.
 Velika zaloga dobro vlezanih cementnih plošč vsih velikostij vrst in barv.
Tovarna in zaloga cementnih oerij
 Blago trpežno. — Brez konkurenčne cene.
 Na željo se stavijo v delo plošče solidno in po cen od izurjenih lastnih delavcev.

Carlo Vitez
 Trst, Trg S. Carlo 2 — Uhod ul. del Arsenale

AUTORIZOVANA
mehanična delavnica
 za inštalacije plina, vodovodov in električne razsvetljave.
 Velika zaloga priprav za žarne luči na plin.
GORIŠKA LJUDSKA POSOJILNICA
 vpisana zadruga z omejenim jamstvom.
 v Gorici
 Gosposka ulica hšt. 7., II. nadstr.
 v lastni hiši.

Načelstvo in nadzorstvo je sklenilo v skupni seji dne 28. nov. 1902. tako:
Hranilne vloge se obrestujejo po 4 1/2% Stalne vloge od 10.000 kron dalje z odprevedjo 1 leta po dogovoru. Rentni davek plačuje pos. sama.
Posojilo: na vknjižbe po 1/2% na varščino ali zastavo in na menice po 6% Glavni deleži koncem leta 5 1/2%.
 Stanje 31. dec. 1904 (v kronah): Članov 1781 z deleži K = 113.382. — Hranilne vloge 1.554.089.13. — Posojila 1.570.810.30. Vrednost hiš 110.675. — (v resnici so vredne več). — Rezervni zalog 75.101.01.
 Hranilne vloge se sprejemajo od vsakegar. Telefon št. 79.

Francesco Slovinsky
 železnina
 TRST — ulica Torrente 45 — TRST
 Jzbera železnine za stavbinsko uporabo.
 SPECIJALITETA:
 ledenice lastnega izdelka, štedilna ognjišča in železne peči.

Ivanka Doreghini
 TRST. - Ul. Madonnina št. 8.
 VELIKA ZALOGA
 pohištva, manufaktur, ur, slik, zreal in tapetarij.
 Popolne spalne in obedovalne sobe.
 Moške obleke na izbero.
 UGODNE CENE.
 Prodaja proti takojšnjemu plačilu in tudi na obroke.

Zaloga
 Izvozno-marčne (Export-Märzen) in vlezane (Lager) pive
 v sodčkih in v boteljkah, kakor tudi kvasa
 iz tovarne Bratov Reininghaus Steinfeld pri Gradcu.
 Zaloga Mattonijeve Giesshübler vedno sveže kisle vode po smernih cenah pri
ANTONU DEJAK junior
 TRST
 Via degli Artisti št. 10. a